

acum cînd mă întorc seara acasă de la mare. Sînt — lucruri — credințe, hotărîri cari aici iau o formă mai incheată, mai definitivă. S-o știi de la mine dacă vei ajunge vreodată în viață la o clipă de răspîntie (se întîmplă și astea ...) Atunci să nu dai răspunsul pînă nu vii la mare să stai de vorbă cu ea.

Am avut ieri o zi frumoasă. Am stat pe mal în nisip toată după-amiaza pînă a înserat. Valurile se împărțiseră parcă — loveau stîncile așteptîndu-se unul pe altul — ca într-un răsuflet de piept imens se ridica și cădea apa, era culoare, ritm, orizont. Cum stam pe plajă întins — cu mîinile sub cap, mă topisem în gol, nu mai știam cum mă chiamă, nici de unde sînt... Gîndurile sboară ca un pumn de fulgi luați de vînt... Uitîndu-mă așa pe unde cum se frîngeau dantelele aproape de mine mi-am adus aminte de ce-ți spuneam în seara cînd ne-am văzut pe urmă. Abia aici înțeleg cîtă dreptate aveam cînd te asemănam cu un inel de spumă de mare... ca să înțelegi deplin vorba mea, ar trebui să vii aici să ne plimbăm împreună pe malul Pontului Euxin...

Dragă prietenă, ți-am vorbit și de alte ori ori și ți-o spun și acum : sufletul se cere după un cadru. E o tendință de armonie care-l cere... Sînt senzații cari într-un colț de salon amuțesc, cărora le trebuie largul cerului, ori întinderea mării...

Aici am cadru... de aceea în tăcerea asta sînt cu mult mai senin. Mi se desenează parcă departe drumuri pe cari voi umbla, renasc planuri cari mi se părea c-au murit... Ce păcat că nu ești aici să vorbim și să tăcem laolaltă... Vezi, eu sînt tot mai convins de zădărnicia vieții, deși mi se pare că e făcută anume pentru astfel de clipe suspendate. Numai aceste au un rost.

Scrie-mi două surbe... eu voi căuta — firește să smulg cîteva frînturi care trec așa fugare prin minte...

Dacă voi scrie am să ți le trimit...

Ele sînt ale mării și ale dumitale...

Stringe mina,
Pribeagu

Mai rămîn aici încă mult...

BĂRSR, S $\frac{3(4)}{\text{CDLXXI}}$

„Cîntecul libertății“. Marș inedit de Ion Popescu din Măinești*

Este știut că mișcarea de afirmare a națiunii române spre împlinirea ideilor de libertate socială, unitate și independență națională, intensificată la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, și-a făurit și simbolurile care o individualizau și-i cereau un nou suport, anume, stema, drapelul și imnul național.

Fără a face un istoric al acestui din urmă simbol¹, amintim de existența unui imn în timpul revoluției din 1821. În 1845 a fost compus la Iași un alt imn cu conținut agitatoric revoluționar². În Muntenia luau naștere „Hora muntenească“,

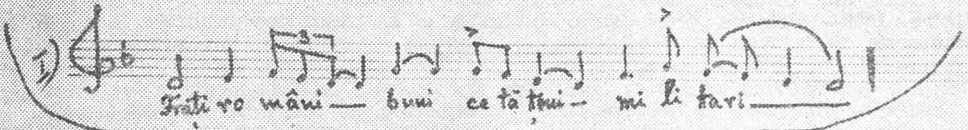
* Redacția mulțumește și pe această cale muzicologului Viorel Cosma pentru amabilitatea cu care a răspuns solicitării noastre. De asemenea aducem mulțumiri prof. Marin Velea pentru transcrierea partiturii, și colegului nostru Marcel Ciucă pentru observațiile competente și transcrierea textului.

¹ Vezi de pildă Petre Brâncuși, *Istoria muzicii românești*, București, Edit. muzicală, 1969, p. 113—123.

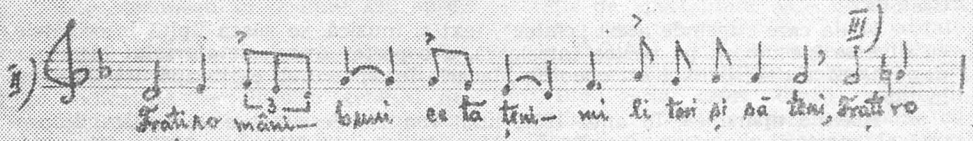
² *Marche Valaque arrangée pour le piano par M. Jules Alari d'après une partition de musique militaire „Hora Roumanieska“*; Cf. „*Voyage dans la Russie Meridionale et la Crimée par la Hongrie la Valachie et la Moldavie executé en 1837 sous la direction de M. Anatole de Demidoff*... Paris, tome premier, 1840, anexă.

Glăsuț al V-lea

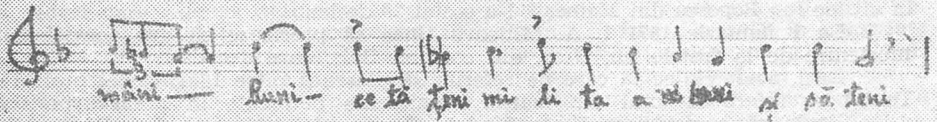
Melodie transcrisă din
notăle practice în notăle
liniară pe portativ de Prof.
Mălin Velea

I)

Frăți ro mâni — buui ce tă țui — mi li tari —

II)

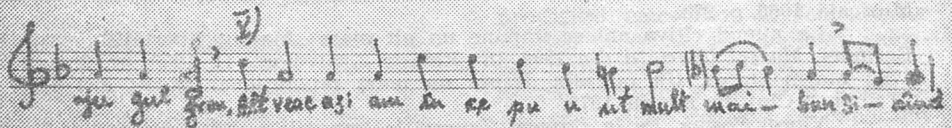
Frăți ro mâni — buui ce tă țui — mi li tari și să țui, frăți ro

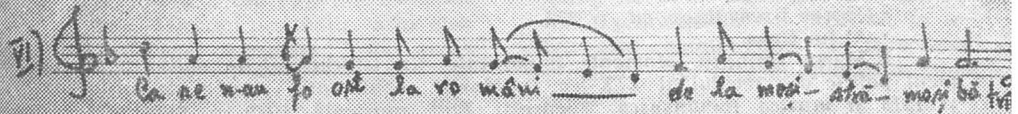
mâni — buui — ce tă țui mi li ta a să țui și să țui

III)

Mă tu mite lui — du mee — zen — e-am pă păt — de

ju gur frun. să vencași am să ce pu u ut mult mai — bun și — sind

IV)

Ca ne n-au fo opt la ro mâni — de la moși — stră — moși bă țui

„Marșul național“ și „Hora națiunii românești“, aceasta din urmă operă a lui Constantin Steleanu³. Versurile de profund patriotism ale lui Andrei Mureșanu au fost înnobite de muzica lui Anton Pann, devenind emoționantul „Deșteaptă-te române“⁴.

Unirea celor două principate române, în 1859, a generat un deosebit avânt în creația muzicală, promovind în primul rând cîntecul de masă. „Hora Unirii“ putea fi socotită un marș popular național. Ea era intonată la adunări, întruniri și manifestări politice, de către școlari, militari, oameni politici, de întregul popor⁵.

În aceeași perioadă creează Teodor Burada „Marșul Cuzii“*, apoi un „Imn triumfal“ cu ocazia dezvelirii statuii lui Ștefan cel Mare la Iași⁶ ș.a. Numărul unor asemenea „marșuri“ și „imnuri“ este foarte mare și, curînd, erau publicate culegeri de marșuri și cîntece patriotice⁷.

Cel mai complet studiu privind creația muzicală închinată evenimentelor dintre 1859—1978⁸ ne oferă și o bibliografie a creațiilor publicate sau în manuscris.

În acest context, am descoperit recent un nou „Cîntec al libertății“ operă a unui Ion Popescu din Măinești**, dar care spune uneori că e de de la Craiova.

Foaia care cuprinde acest „cîntec“, text și muzică, se găsea lipită între altele, cu diverse însemnări, pe partea interioară a copertei *Anastasimatarului bisericesc după așezămîntul sistimei cei noao de Macarie Ieromonahul*, carte apărută la Viena în 1823.

Aceasta aparținea, în anul 1851, unui Ion Dondescu care se iscălea, împreună cu martorii „ca să se crează“ de către alții. La 14 februarie 1852, aflăm dintr-o altă însemnare, posesor al tomului era Ion Popescu care îl obținuse în urma unui schimb de cărți, de la un oarecare „Ghiță“. Legatul acestei lucrări, scrie în alt loc Ion Popescu din Măinești, l-a costat 29 de lei.

La 1 ianuarie 1871 I. A. Milicovu ținea să precizeze că are această carte moștenire de la fratele lui, Nicu, din comuna Balș, care decedase***.

Deci, acest cîntec la care ne referim se plasează între 1852, și cel mult 1865. Textul se referă la unul din marile evenimente petrecute în această perioadă.

Poate că cercetări mai aprofundate îl vor găsi pe acest Ion Popescu din Măinești între intelectuali satelor oltene din anii luptei pentru Unire și ai domniei lui Vodă Cuza.

Am socotit util să aduc la cunoștință aceste cîteva rînduri inedite în speranța că ele se adaugă moștenirii culturale lăsată, din veac, de oamenii pămîntului a căror conștiință că simțămintele lor patriotice nu se pierd s-a dovedit, în anii din urmă, că a avut deplin temei.

³ George Breazul, *Pagini din istoria muzicii românești*, București, Edit. Muzicală, 1966, p. 273.

⁴ La numai cîțiva ani se impune un alt marș „Marșul libertății“, vezi Dan Berindei, *Marșul libertății din 1850*, în „Revista Arhivelor“, II, 1959, nr. 2, p. 175—179; Marin Oprea, *Un interviu despre un marș revoluționar inedit din 1848*, în „Tribuna“ Cluj din 8 iunie 1978.

⁵ Viorel Cosma, *De la cîntecul Zaverei la imnurile unității naționale. Contribuții la istoria cîntecului patriotic (1821—1918)*, Timișoara, Edit. Facla, 1978.

⁶ Viorel Cosma, *Teodor Burada, viața în imagini*, București, Edit. muzicală, 1966, imaginile 10, 13, 59, 61 etc.

⁷ George Breazul, *op. cit.*, p. 272.

* Al lui Cuza.

⁸ Marin Brănar. *Momente importante din istoria patriei oglindite în cîntecul politic din secolul al XIX-lea, în Marile evenimente istorice ale anilor 1848 și 1918 și muzica românească*, București, Edit. muzicală, 1979, p. 91—134.

** Din însemnările de pe această carte am dedus că e vorba de o mahala a Balșului.

*** Cartea am studiat-o prin bunăvoința preotului de la biserică „Metamorfosis“ din Constanța.